СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302 Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 199. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 17-го ЖОВТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 17, 1985 No. 199. VOL. XCII

В Чикаґо відбувається ряд доповідей на тему знеславлення

Чикаго. — Всеграмадський Комітет Проти Знеславлення Українців, що постав тут минулого червня, проголосив серію доповідей, призначених в першу чергу для молодшого покоління про знеславлення українців.

Доповіді відбуваються в залі катедри св. о. Миколая і першим доповідачем був д-р Мирон Куропась, який доповідав 10-го жовтня і доповідатими відтак 17-го і 24-го жовтня. Черговим доповідачем буде д-р Мирон Куляс в п'ятницю, 1-го листопада ц.р., д-р Аскольд Лозинський — в п'ятницю 8-го листопада, адвокат Павло Зумбакіс — в п'ятницю, 15-го листопада, журналіст Юрій Саєвич — 22-го листопада, а мґр Катерина Чумаченко — 6-го грудня ц.р.

Усі доповіді за виїмком доповідей д-р Мирона Куропася, відбуваються о год. 8-ій вечора. Доповіді д-р М. Куропася починаються о год. 7-ій вечора.

Після доповідей запляновані є запити і дискусія. Організатори інформують, що доповіді будуть в англійській мові.

Д-р Р. Андрушків виступив на світовому конґресі в Осльо

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В днях 5-9-го серпня ц.р. відбувся XI Світовий науковий конгрес присвячений проблемам симуляції та математичних метод обчислення при помочі компюторів. Конґрес, який вібувається щотри роки за ініціятивою Міжнародного товариства для математики і компюторів (IMAKC), відбувся цього року в Осльо, Норвеґія, при участі біля 1,000 науковців з різних країн світу.

Д-р Р. Андрушків

Під час згаданого конгресу д-р Роман Андрушків був предсідником наукової сесії номеричного моделювання в ділянках геофізики, фізики і математики. Крім цього, д-р Андрушків виголосив доповідь на тему „Номерична метода для нестійких крайових проблем з приміненням до криойохірургії", в якій представив схему для пробної розв'язки системи нелінійних диференціяльних рівнянь типу Стефана, що має широке застосування в симуляції процесів кройохірургії. За його наукову діяльність д-р Андрушків отримав відзначення під час конгресу.

Д-р Р. Андрушків є професором математики в Нюджерзькому інституті технології. Він є автором наукових праць з ділянки номеричної аналізи і прикладної математики та винахідником в ділянці автоматичних контроль, за що отримав декілька патентів. Крім участи в американських професійних товариствах, проф. Андрушків бере активну участь в українському громадському житті як член управи Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, член Математично-фізичної Секції НТША, член Товариства Українських Інженерів Америки та член пластової станиці Нюарку і пл. куреня „Сіроманці".

Д-р Р. Андрушків, його дружина Світляна, з дому Луцька, та син Павло є членами Відділу 184-го Відділу УНС в Мейплвуді, Н.Дж.

Плянується виставка українських книжкових знаків

Ню Йорк. — Український Музей в Ню Йорку плянує влаштувати в 1986 році виставку українських книжкових знаків — екслібрісів.

З того приводу музей звернувся окремим обіжником до українських мистців з проханням переслати по одному примірнику усіх виконаних ними екслібрісів, підписаних олівцем зазначуючи рік, техніку праці, своє ім'я та прізвище і точну адресу.

Річночасно Український Музей звертається також до власників книжкових знаків з проханням переслати по одному примірнику всіх

(Закінчення на стор. 4)

Дж. Шулц надіється на успіхи переговорів

Вашінгтон. — Державний секретар Джордж Шулц заявив 14-го жовтня ц.р., що коли пропозиції СССР відносно контролі зброї є серйозні, то можна сподіватися на переговорах в Женеві справді успіхів.

Розглядаючи точно плян Міхаїла Горбачова, Дж. Шулц сказав, що цей плян може бути „першим кроком вперед" і Уряд ЗСА відгукнеться на нього позитивно, помимо того, що деякі пропозиції М. Горбачова є корисні лише для СССР.

З уваги на те, що вже за місяць президент Роналд Реґен зустрінеться з М. Горбачовим, виглядає, що державний секретар хоче показати більш позитивну настанову до майбутніх переговорів, хоча він досі реаґував доволі критично на пропозиції СССР.

У своєму слові, яке Дж. Шулц виголосив в Сан Франсіско з приводу 31-ої зустрічі представників НАТО, він повідомив також, що Р. Реґен вирішив у п'ятницю, 11-го жовтня, закінчити в Уряді дискусію на тему становища ЗСА до договору з 1972 року поміж ЗСА а СССР відносно ракет далекого засягу.

Справа інтерпретації договору з 1972 року є тепер дуже важлива з уваги на розмови, які мають вести Р. Реґен і М. Горбачов.

Американський економіст здобув нагороду Нобеля

Стокгольм, Швеція. — 67-літній професор Массачусетського інституту технології Франко Моділіяні отримав пам'яткову нагороду Нобеля в ділянці економіки за свою аналізу домашніх ощадностей і функціонування фінансових ринків.

Комісія зложена з п'яти осіб зокрема звернула увагу на праці Ф. Моділіяні, які торкаються практичної сторінки його аналізи дрібних ощадностей, що дають підставу до визначення поодиноких пенсійних програм. Його праці в ділянці фінансових ринків допомогли у встановленні норм фінансування корпорацій.

Ф. Моділіяні народжений в Італії, після отримання докторату в Римі перенісся із своєю дружиною до ЗСА і тут здобув другий докторат та набув з часом американське горожанство.

Він є другим професором престижевої вищої школи МІТ в Бостоні, що здобув нагороду Нобеля, з 13-им американським громадянином, що отримав цю нагороду в ділянці економіки. Нагорода виносить 1,8 мільйона шведських корон тобто 225,000 американських долярів.

Теорія Моділіяні про персональні ощадності була опублікована вперше у 1954 році і від того часу її використовують в різних країнах як підставу до фінансової політики.

Нагороду з фізики отримав д-р Клавдс фон Фіцинг із Західньої Німеччини.

Закликають висилати „мейлґрами" у справі користування совєтською документацією

Філядельфія. — Екзекутива Ради Представників Українських Центральних Організацій проголосила на час від 10-го жовтня до 30-го листопада ц.р., кампанію масової висилки „мейлґрамів" через систему агенції Вестерн Юніон у справі вживання совєтської документації під час денатуралізаційних процесів в ЗСА і уведення реформ процедур і практик Бюра спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) Департаменту справедливости.

„Мейлґрами" слід висилати до головного прокуратора Едвина Міза, голови комісії в справах судівництва Пітера Родіно, мол. в Палаті Репрезентантів і голови такої ж комісії в Сенаті, сен. Строма Тирмонда.

Тексти „мейлґрам", як теж спосіб, як їх висилати можна одержати в Екзекутиві Ради як також можна дістати інформації телефонічно у інж. Методія Борецького, голови Ради в часі від год. 4-ої по полудні до 9-ої год. вечора на числі (215) 233-4528. (Інформації також подані на ст. 3 цього числа газети).

Кошт одної висилки „мейлґраму" виносить 5,50 дол. і рахунок дістається враз із місячним телефонічним рахунком.

Екзекутива Ради закликає українців до масової висилки тих протестів в означеному часі. Відрадним явищем є це, що Коаліція для конституційної справедливости і безпеки, до якої належать майже всі східньо-европейські етнічні групи і деякі американські організації, долучилися до цієї кампанії і також висилатиме мейлґрами згадані „мейлґрами" з вимогою перевірки діяльности ОСІ.

В Парижі „запаковано" один міст

Паріж (О.-К.). — В останньому тижні вересня та першому тижні жовтня ц.р. мешканці Парижа та туристи мали новий об'єкт сенсації та огляднн, а це міст, відомий під назвою Понт Неф (Новий міст) над Секваною, який через ці два тижні змінив свій звичайний вигляд, дбайливо „опакований" в цілості у свої жовтавого матеріялу.

„Запакований" міст Понт Неф у Парижі.

Конкретно на цю доволі оригінальну ціль використано 40,000 метрів тканини і 11,000 метрів шнурів. Автором ідеї був молодий американський горожанин болгарського походження, Крісто Явачеф, який після студій мистецтва у Болгарії та Австрії переїхав на Захід, де від 1958 року пробує звернути на себе увагу опакуванням різних неправдоподібних публічних об'єктів, пам'ятників, будинків тощо.

Від 1964 року Крісто став мешканцем ЗСА та отримав американське горожанство. У його життєписі подано скільки він вже виконав дивних проєктів, як наприклад, опакування музею сучасного мистецтва в Чикаго, римського валу на Віа Венето в Римі, пам'ятників у Міляно в Італії, парку у Кензас Сіті, берега океану в Нюпорті, Ровд Айленд і т.д.

Задум опакувати в Парижі міст постав вже перед десяти роками, але Явачеф мусів побороти труднощі з управою міста, щоб дістати дозвіл на виконання свого пляну.

Понт Неф є одним з найстарших мостів в Парижі, яких, як відомо, є 32 і всі вони перетинають ріку Секвану. Пойт Неф почали будувати у XVI сторіччі за часів Генрика III, а закінчили в XVII сторіччі. Зробили його так добре, що досі він не вимагав ніяких направ чи змін. Тому в Парижі існує навіть приповідка, коли хтось добре почувається каже, що він „почувається як Понт Неф".

Праця Явачефа та його помічників тривала декілька днів і до неї він використав декілька робітників та

(Закінчення на стор. 4)

ПОЯВИВСЯ ПЕРЕКЛАД ДРАМИ М. М. ПАЛІЯ ІЗ ЕСПАНСЬКОЇ МОВИ

Буенос Айрес. — Із циклу перекладів драм з еспанської мови Микола М. Палій переклав драму Альфонса Састре „Чета проти смерти", що появилася цього року, тут 300-им тиражем із Видавництва Юліяна Середяка. Рисунок обкладинки — у виконанні Хуана Карльоса Дель Ферреро.

М. Палій у вступі п.з. „Драматична 'місія' Састре" пояснює як прийшло до того, що А. Састре цю драму створив, як сприйняла цей твір публіка, як також він пише і про самого автора — подає його коротку біографію, а теж накреслює зміст та ідею драми „Чета проти смерти" (1953) „дія якої відбу-

(Закінчення на стор. 4)

ДЖ. БУШ ЗАКІНЧИВ ВІДВІДИНИ КИТАЮ

Пекін, КНП. — Віцепрезидент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш закінчив в середу, 16-го жовтня ц.р., свою чергову офіційну візиту в Китайській Народній Республіці з мішаними почуваннями.

Вже в першому дні його візити один з високих речників компартії і уряду КНР перестеріг Буша, що співпраця Китаю із ЗСА натрапляє на труднощі. Під час бенкету влаштованому на честь віцепрезидента ЗСА і супроваджуючих його осіб, прем'єр-міністер Китаю Жао Зіянг знову підніс справу продажу Америкою зброї для Тайвану, тобто Націоналістичного Китаю, що його пекінські лідери вважають інтеґральною частиною КНР. З цією проблемою Дж. Буш зустрічався тут в 1982 році, але тоді китайці вірили, що ЗСА, в ім'я співпраці з Пекіном, зірвуть всякі зв'язки з тайванськими націоналістами. Так однак не сталося і Вашінґтон продовжує співпрацювати з урядом в Тайвані і продає йому не тільки зброю, але також запасні частини до раніше проданої зброї та інші товари.

„Ми усі знаємо, що існують перешкоди у відновленні дійсно щирої співпраці КНР з Америкою", - заявив Зіянг, натякаючи, що уряд Китаю буде змушений по якомусь часі перевірити своє відношення до ЗСА, якщо Вашінгтон не зменшуватиме систематично співпраці з тайванським урядом. Зіянг заявив на цьому ж форумі, що китайський уряд не задоволений таким станом.

Політичні спостерігачі і політичні кореспонденти вважають, однак, застрашування Зіянга політичною тактикою, бо сьогоднішній вже дещо змодернізований Китай не може дозволити собі на зірвання дипломатичної співпраці з Америкою, від якої він отримує не тільки модерну технологію, але цілі модерні фабрики для виробу амуніції та іншого військового виряду.

Зрештою, Зіянг навіть не називав по імені керівників Тайвану, а тільки звертав увагу, що обидві сторони, тобто КНР і ЗСА, повинні дотримуватись усталених принципів, якщо їхня співпраця має бути щирою.

Пекін, очевидно, розграє також совєтську карту, надіючись, що така тактика допоможе йому змінити китайсько-американські відносини. У Пекіні недавно побувала совєтська делеґація, яку очолювали високі совєтські речники. Один з таких совєтських речників був відомий також на американському і европейському терені Георгій А. Арбатов, дорадник кремлівських лідерів у справі Північної Америки. Крім того до Москви з невідомою місією їздили також китайські представники і вимiна між делеґаціями СССР і КНР триває до сьогодні.

Віцепрезидент Дж. Буш опинився в дуже незручній ситуації, бо якраз тепер у Пекіні й інших більших містах виступає совєтський балет з Большого театру, а по країні роз'їжджає із „сльозоточивими" віршами урядовий поет Євгеній Євтушенко.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ Об'єднаних Націй оминула непотрібної і шкідливої конфронтації і евентуального бойкоту З'єднаних Стейтів Америки та запрязнених з ними країн, зрезиґнувавши з голосування над резолюцією, яка зобов'язувала б генеральний секретаріят запросити на святочну сесію лідера Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата, який хотів використати ситуацію прихильности до нього Совєтського Союзу, сателітних країн і країн Третього світу.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена затурбована подіями у Філіппінах і зростаючим там спротивом антиурядових сил та зростом партизанського руху, перед у якому ведуть комуністи, скрайньо-ліві елементи і перекинені з Південної Азії підривні групи, які складаються в більшості з в'єтнамців, камбоджіців, ляосців та інших. Уряд ЗСА вислав до Філіппін сенатора Пола Лексолта і ще декілька осіб, які мають за завдання стрінутись з президентом Філіппін Фердінандом Маркосом і обговорити з ним усі труднощі, які останньо заіснували в тій країні. Політичні спостерігачі пригадують, що ЗСА вважають на філіппінських островах свої мілітарні бази, які можуть бути загрожені тамошніми неспокоями.

ЗЕМЛЕТРУС НАВІСТИВ деякі совєтські азійські республіки. Кореспонденти в Москві інформують, що були жертви в людях і матеріяльні шкоди, але совєтські офіційні чинники не подали до публічного відома жадної статистики. Західні кореспонденти можуть тільки користати з інформацій, що їх подає до відома пресове агентство ТАСС, або напишуть місцеві газети.

ЗГІДНО ІЗ СОВЄТСЬКИМИ інформаціями, СССР приготовляється до запущення в статосферу постійної станції, яка має заступити теперішню станцію Союз-7, яка кружляє довкола землі. Нова станція повинна бути запущена до 1990 року, а її обслуга буде мінятися кожних три місяці, — заявили совєтські фахівці під час обговорення останнього полету двох космонавтів Владіміра Джанібекова і Георгія Гречка.

В ОСТАННЬОМУ ЧАСІ чимраз більше число американських законодавців відвідують Совєтський Союз. Одні поїдки можна б закваліфікувати, як студійно-інформаційні, інші мають цілком приватний характер. Один із совєтських високих речників заявив, що він бачить в совєтській Азії більше американців і чужинців взагалі, як, наприклад, своїх власних членів Ради Міністрів, Верховної Ради та інших високих партійних та урядових речників.

ОДИН З ТУРКІВ, ЯКОГО судили в Римі „ін абсентія" на процесі проти змовників на життя Папи Івана Павла II, помер несподівано на удар серця, — інформує Ассошіейтед Пресс з Анкари, Туреччина. Бекір Селенк дістав серцеву аттаку у військовій в'язниці і помер в дорозі до лічниці, кажуть турецькі військові речники. На римському процесі його обвинувачували за перепачковування зброї і наркотиків, а також за допомогу в організованні замаху на Папу 13-го травня 1981 року на площі св. Петра в Римі.

ШВЕДСЬКІ ТРАНСПОРТОВІ робітники проголосили одномісячний бойкот на товари з Південно-Африканської Республіки, як одну із форм боротьби проти політики апартеїду уряду білої меншости. Президент профспілки транспортових робітників Джанні Ґренберг заявив, що одномісячний бойкот на імпорт і експорт товарів з ПАР є тільки початковою пересторогою для шведського уряду, він вимагав, щоб Швеція здержала всяку торгівлю з ПАР.

ЗНАЙШЛИ ТІЛО Л. КЛІНҐГОФФЕРА

Вашінгтон. — Речники Адміністрації президента Роналда Реґена заявили кореспондентам у вівторок ввечорі, 15-го жовтня ц.р., що лікарі-спеціялісти і поліція тепер навіть вже не сумніваються, що прибите хвилями моря до берегів Сирії тіло — це забитий американський громадянин Леон Клінґгоффер з Ню Йорку. Його, як відомо, застрелили терористи і викинули в море під час захоплення італійського пасажирського корабля „Ахілле Ляро" у Середземному морі, недалеко прибережних вод Єгипту.

Тепер, заявили ці ж речники Уряду, З'єднані Стейти Америки мають ще більшу причину домагатися видачі на суд чотирьох палестинських терористів, які перебувають тепер в італійській тюрмі де італійська прокуратура підготовляє проти них процес за захоплення корабля і поставлення під небезпеку понад 400 осіб пасажирів і обслуги. Крім того Департамент справедливости ЗСА продовжує розшукувати за ініціятором пляну захоплення, а тим самим і вбивства Л. Клінґгоффера, командиром Палестинського Руху Визволення Мохаммедом Аббасом. Незабаром ЗСА звернуться в цій справі, тобто в справі видачі Аббаса в руки американського правосуддя, до всіх країн світу, а лава суддів застановлятиметься над евентуальною процедурою процесу і висунення оскаржень проти всіх осіб, які були заанґажовані в афері захоплення корабля і тероризування пасажирів.

В Італії натомість йде спір за процедуру обвинувачення і суду над палестинськими терористами, який може навіть загрожувати єдности теперішнього уряду прем'єр-міністра Беттіно Кракsі. Покищо міністер оборони Джованні Спадоліні погрозив, що він зрезигнує з кабінету, якщо уряд перед тим не вирішить, що він хоче осягнути започаткованим процесом, а головно наслідками. Спадоліні заступає собі думку, що Італія не може дозволити собі на погіршення відносин з Америкою.

Вміжчасі пошукуваний командир М. Аббас правдоподібно переїхав до Південного Ємену, контрольованого Совєтським Союзом, з яким ЗСА не втримують дипломатичних зв'язків і тому не матимуть жадного впливу на рішення тамошнього комуністичного уряду.

Президент Р. Реґен , особисто дуже зацікавлений у справедливому покаранні терористів за захоплення корабля і вбивство американського громадянина, навіть коштом погіршення відносин з двома країнами, а саме Єгиптом й Італією.

На запитання кореспондентів він відповів, що ніколи не перепрошуватиме Єгипет за перехоплення американськими воєнними літаками єгипетського пасажирського літака з терористами, який був змушений приземлитися в Сицилії, замість одної з країн на Близькому Сході, як це плянував єгипетський президент Госні Мубарак.

В АМЕРИЦІ

НАГОРОДУ НОБЕЛЯ на 1985 рік з ділянки медицини здобули два американські лікарі, Мейкл С. Бравн і Джозеф Л. Голдстін з університету Тексас. Їхні досліди торкаються нових даних про холестероль і його вплив на артерії, а тим самим на серцеві атаки і параліч.

92 ПІДПРИЄМСТВА В НОВІЙ Англії підписали умову в Монтреалі з канадським постачанням гидроелектричного струму на доставу того струму до ЗСА в найближчий роках. Цей струм допоможе у передаванні струму понад одному мільйонові домів і тим самим заощадить біля консуменнтам більйон долярів.

В ОСТАННЬОМУ ЧАСІ популярність президента Роналда Реґена серед негритянського населення помітно зросла. На підставі опиту „Ню Йорк Таймсу" і телевізійної станції Сі-Бі-Ес в тому році 28 відсотка негритянського населення апробувало політику Президента, а це є на 10 відсотків більше, як було в 1982 році. Все ж 60 відсотків негрів ще й тепер не погоджується з політикою Р. Реґена.

З ПРИВОДУ ДНЯ КОЛЮМБА, який припав на понеділок, 14-го жовтня ц.р., ряд американських політиків старався запевнити публіку, що відноси поміж ЗСА і Італією не змінилися, не зважаючи на останню подію з палестинськими терористами та вбивством невинного американського пасажира на судні „Ахілле Ляро".

В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ двох кандидатів на губернатора, теперішній Томас Кейн і його суперник Пітер Шапіро, повели живу передвиборчу кампанію, в якій головною темою було вичищення стейту із токсинних залишок та фондів, які на це потрібні.

СПЕЦІЯЛЬНА ДОСЛІДНА комісія в Ню Йорку ствердила, що електична компанія Лилко, згідно її консументи, можуть заощадити 450 міл. дол., якщо нуклеарна фабрика в Шорґем нікол не буде відкрита. Репрезинтанти Лилко твердять, що комісія опирає свої твердження на фальшивих заложеннях.

ВЕЛИКА АВТОВА КОМПАНІЯ Крайслер стоїть перед загрозою страйку. Досі переговори поміж автомобільною юнією і дирекцією фірми не довели до позитивного висліду і страйк може розпочатися кожної хвилини.

В КАЛІФОРНІЇ ВИБУХЛИ знову пожежі, які з причини сильного вітру далі поширюються. Досі мусіли евакувати понад 200,000 населення і є великі знищення в посілостях на півдні від Лос Анджелесу.

В ЛУЇЗІЯНІ КАТОЛИЦЬКИЙ священик признався до вини у сексуальних зловживаннях над малолітними хлопцями та дівчатами і його присудили на 20 років важких робіт. Вже в 1983 році католицька дієцезія, в якій він працював парохом, звільнила його з його священичих обов'язків, хоча католицькі власті відмовилися цей випадок публічно дискутувати. Однак і Церква і асекураційні підприємства вже заплатили понад 5 мільйонів відшкодування і оплат адвокатів.

ПРОВІДНИКИ СКАВТОВОЇ організації для хлопців в ЗСА „Бой скавтс оф Америка" рішили викреслити зі своєї літератури дефініцію про Бога як „найвище єство". Заприсяження скавтів, в якому згадується Бога, залишилося незмінним, однак його інтерпретація тепер буде свобідна для кожного скавта. Ця зміна прийшла в наслідок голосної історії, що притрапилася цього року, коли 15-літній скавт, який мав дістати одне з найвищих відзначень, заявив, що він не вірить в Бога, як найвище єство. Після довгого і вичерпного розгляду справи, провід „Бой скавтів" рішив змінити дотеперішню дефініцію і тим привернути членові, що ставив її під квестію, членство та його відзначення.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ми мандрували з „Чайкою" у молодість нашу...

Приліт „Чайки", репрезентаційного хору з Австралії, на наш континент, ще і з танечним ансамблем „Веселкою", і їхні виступи по низці міст в ЗСА та Канаді причарували серця всіх українців — американців та канадців, — які знайшли для себе „названих братів і сестер" серед цих милих і чарівних наших земляків, що проживають вже останні три з половиною десятки років у країні Південної півкулі, або вже і там народжених, у далекій Австралії. Здобули вони там гідне місце завдяки своїй обдарованості, міцним моральним засадам, велетенській працьовитості та витривалості у прямуванні до своєї мети.

Ми бачили на сцені рідну й дорогу нам групу людей, добрих співаків, які, під батутою знаменитого диригента Степана Кореня, вичарували нам видиво нашої рідної землі — незабутньої України, і повели нас своїми співочими стежками-доріжками в чар-диво — молодість нашу. Зворушили вони нас своїм репертуаром, тими піснями, що їх ми самі співали 20—30—40 років тому, і тим виконанням, що не відбігає від освяченого традицією найкращого українського способу співу, як нас навчили співати і Кошиць, і Людкевич, і Котко і, чи не наймолодший із них — Божик. А якщо б іти далі в давнину, — то треба було б прямувати в сиві століття — до часів Олекси Розумовського й далі до Миколи Дилецького, автора унікального трактату про партесний спів — поліфонно-гармонійне багатоголосся, з XVII століття.

І люди, зібрані в концертовій залі кожного міста, де виступала „Чайка" з „Веселкою", люди наші — виповнювали кожну ту залю „по береги", — коли навіть стоячі місця були розхоплені бажаючими послухати наших австралійських братів, молоденьку талановиту австралійську піяністку Анну-Галю Кривенко (яка є і музиканткою і лінґвісткою, тепер проживаючи й працюючи в Японії, де її досконале знання п'ятьох мов стає їй незвичайно у пригоді) та побачити-помилуватися ґраціозно виведеними українськими танками групи хореографа Наталії Тиравської, яка, як і диригент про пісню, дбає про чистоту українського танку, не допускаючи домішок з „сучасного" підсовєтського способу не-української „пляски", і послухати гарну конферансьє — Зіну Ботте.

Милуючися усім почутим і побаченим на сцені, українці-американці і українці-канадці начебто „відбули мандрівку в свою молодість", підспівуючи в думці усім прегарним гармонізаціям і оригінальним пісням Андрія Гнатишина, Ізидора Воробкевича, Євгена Козака, Кос-Анатольського, а навіть Франца Шуберта, без „Серенади" якого не виросла ні одна українська дитина в Рідному Краю, — це саме стосується і „Колисанки" Брамса, чи популярної, а як же приємно-знайомої „Човен хитається серед води". І, подорожуючи в молодість нашу, якось пригадувалися слова незабутнього святої пам'яті Василя Стуса, найновішої жертви Рад-соцконц-таборів Союзу — СССР, з вірша „Прозаїки, поети, патріоти!", „Пустіть мене до себе, поможіть/... Пустіть мене в просмолене дитинство/... Пустіть мене у молодість мою/. Пустіть поглянути. Пустіть хоч краєм,/ хоч крихіткою ока ухопить прогірклу землю/... Пустіть мене до мене. Поможіть/ ввібрать в голодні очі край полинний/ і заховать на смерть..."

Наша чудова „Чайка", наші дорогі австралійці-українці — повели нас у молодість нашу!

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Людмила Волянська

ЙОСИФ ТЕРЕЛЯ КЛИЧЕ НАС МОЛИТИСЯ

II.

Очевидно в 1982 році, коли заснувався Комітет оборони католицької віри, вже не було виглядів на повну перемогу, але моральну перемогу Тереля і його прихильники та послідовники отримали. Актом велетенської цивільної відваги і майже „самогубчим", враховуючи реакцію влади, була відмова Й. Терелі від совєтського горожанства, і не його лиш самого, а ще тисячі його одновірців. Відмовилися ж вони від есесерівських пашпортів тому, що „після багатолітнього рабського існування в тюрмах і концтаборах СССР я прийшов до переконання, що це аморально бути громадянином цієї держави. І тому з 3-го травня 1984 року себе громадянином СССР я не рахую," — написав і сказав про себе і про всіх інших Й. Тереля. Найвимовніше ж в тому те, що не він один, а й інші за його прикладом, — а це вже „бунт", „повстання", — відмовилися від цього каторжного підданства.

В німецьких матеріялах пишеться чимало про правозахисницьку діяльність Терелі і мотивацію для цієї діяльности, що приводить у все більшу лють окупанта України. Ось що писали ці католики, на чолі з Терелею, в березні 1983 року: „Ми гонені й безправні. В нас відібрано Церкву і освітні установи. Нас постійно переслідують — ми існуємо для тієї держави тільки як тяглова сила по концтаборах. В цім випадку навіщо нам пашпорти? Адже в совєтський концентрак сажають і без пашпортів". І з цими словами тисячі західніх українців відмовилися від совєтського підданства, а 520 осіб спалили свої пашпорти — знаки безмірного рабства, гніту і геноциду, якого не знав досі світ... Так уважав Тереля давно, це бачимо в листі з 1976 року, у зверненні Йосифа Терелі до архикагебіста Андропова. За мотто до Листа-звернення служить цитата з „Другого Листа Апостола Павла до коринтіян": „До чужого ярма не впрягайсь з невірним, бо що спільного між праведністю та беззаконням або яка спільність у світла з темрявою?"

„Вам можуть впасти в око — пише Тереля — вищенаведені слова євангельського Апостола Павла, і Ви погодитеся з тим, що дійсно у нас з Вами мало спільного — Ви можновладець і один із тих, за спинами яких беззаконня творить свій власний 'закон' — 'будь мені другом, або я тебе вб'ю'. А я ж за переконанням Людина. За віроісповіданням — християнин, точніше український католик, уніят. Той уніят, що не має офіційно признаної Церкви, той уніят, якому під страхом тюремного ув'язнення заборонено відправляти культові молитви та дії — сповідатися, хрестити дітей, каятися та святкувати Церковні свята, щоб йому не було сказано згори: 'войовничий католик'.

Українська Католицька Церква у КАТАКОМБАХ! Кому-кому, а вам це добре відомо. Хіба не дивно — доба Діоклетіяна давно минула, маємо XX століття, а українські католики у катакомбах. Печерними є й багато інших християнських общин на території СССР. Та мова йде власне про мене особисто і про Вас. Ще з моїх табірних протестів і заяв моя родословна Вам добре відома, але Вам слід нагадати ще раз, хто я. Одноразово репресії посипалися й на мою родину.

Ще перед звільненням (з психушки Сичовки — Л.В.) мене попередили, щоб з-під мого пера не вийшло нічого про Сичовку, за що мені на волі ніхто не буде дорікати тим, що я сидів. І, як бачите, я дотримував слова, — то за це тихенько хотіли позбавитися свідка і своєї жертви. Після того, що я зазнав у таборових тюрмах, і того, що ще чекає на мене в майбутньому — я говорю: Ні! Бути громадянином СРСР — є злочином. Се означало б, що я заєдно з Вами і тією спілкою, що іменує себе КҐБ. Я вимушений виїхати з рідної землі тільки тому, що вона сплюндрована чужими зайдами. Мені нема місця на ній, бо я не такий, яким мене хотіло б бачити Ваше КҐБ. Але я вірю в те, що ми повернемося на Україну вільну і гостинну для всіх, хто бажає їй добра і добробуту". —

До цього листа у формі пост скриптум додано з дописко — це „замість адреси", такі слова розпачу: „В наслідок репресій, в наслідок того, що мене готуються арештувати — я покинув роботу, сім'ю і змушений мандрувати і ховатися по близьких (людях) і знайомих. Я тяжко хворий, не маю змоги лікуватися і все це через КҐБ і міліцію"...

Відтоді Йосиф Тереля діяльно працював на полі катакомбної Церкви, — якщо доводилося, то з-за тюремних грат — й гуртував навколо себе таких же відважних, як сам, мучеників-героїв. І ось в 1980-их роках, начебто зовсім „в супереч логіці" постала і відома тепер організація Терелі — „Ініціятивна група оборони прав віруючих і Церкви на Україні", і теж протягом останніх років, починаючи з 1983 року, почала виходити самвидавним шляхом „Хроніка Католицької Церкви на Україні". Досі вийшло дев'ять чисел її з просто таки унікальним матеріялом, таким, що дає багато-багато до думання і також для подиву до авторів її. Якщо вчитатися в писання Йосифа Терелі ось хоча б у ч. 7 його „Хроніки" „Чи совєтська імперія ще проіснує 300 років?" — можна бачити, який світлий розум писав ці рядки і як його писання потрібні і для нас у діяспорі. Чимало бо в них ліку і на наші „недуги".

Там є і про „закордонний капітал", що не дозволить нікому зруйнувати совдепію, як не дозволив німцям це зробити у війні 1841-1945 рр.; є про „переродження імперії", її „демократизацію", яку поширюють висланці й „кузини" Андропова по вільному світі; є про наших дійсних приятелів — спільників у боротьбі проти СССР — народи Афганістану й Азії, з якими ми повинні йти одним фронтом; є

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Жила

За благородну справу збагачення традицій хорового мистецтва

(До 35-річчя з дня заснування хору „Думка")

З давніх-давен український народ славиться своїми піснями, в яких віддзеркалена не тільки музика народу, але і його душа, доля та нелегкий життєвий шлях. Спираючись на великий досвід, набутий композиторами, диригентами й виконавцями, широкого розмаху набула протягом останніх 65-ти років українська хорова культура на батьківщині і на поселеннях. Диригентом великого таланту був Олександер Кошиць. Під його мистецьким керівництвом Українська Республіканська Капеля (численний мішаний хор, зорганізований в часи української державности 1918-1920) здобула велике признання в країнах Західньої Европи та Америки. Велику мистецьку культуру проявили поза межами України Капеля Бандуристів ім. Шевченка під керівництвом Г. Китастого й В. Божика, мішаний хор „Україна" під керівництвом Н. Городовенка та інші. На увагу заслуговує також Український Національний Хор „Думка", що його зорганізував у ЗСА на початку 20-их років Іван Атаманець. Вітаючи цей хор 1944 року, з його 20-річчям мистецької праці, Олександер Кошиць писав: „Уже сама так многолітня річниця на полі хорового мистецтва є лавровий вінець для Вашої організації, але її ще прикрашує та ідейність, що лежить в основі Вашої роботи, та любов до української пісні, яка остала для Вас провідною зорею на артистичному шляху. Популяризуючи ту пісню серед чужинців — Ви не тільки вписуєте у музичну історію Детройту ім'я України, але піднімаєте на висоту та поглиблюєте поняття правильного музичного „аматорства", надаючи йому шляхетних рис самовідданости та жертвенности, яких бракує по більшості музикальному професіоналізмові".

Ці знаменні слова О. Кошиця легко можна застосувати до нюйоркського мішаного хору „Думка", що в цьому році відзначає своє 35-річчя існування. Організуючи хор 1949 року, досвідчений диригент Леонтій Крушельницький (в Україні диригент станиславівської „Думки", на еміґрації в Австрії диригент хору „Муза") вбачав, що в поширенні хорового мистецтва лежить одна з передумов піднесення музичної культури українського народу. В цьому напрямку він завзято працював, керуючись животворним чуттям необхідности нового, що відповідало вимогам ентузіястів, які згуртувались навколо нього та мистецьким смакам і естетичним потребам масового слухача, який став заповнювати концертові залі. Таким чином, знання і розуміння функцій хорового мистецтва успішно передавались молодому поколінню з метою продовжити плодотворчий процес та скласти здорові передумови для життєдайного майбутнього хору „Думка".

Перші десять років існування хору, тоді ще чоловічого, були не тільки новаторськими, але й дослідними — як зберегти й розвинути хорову одиницю та принести радість своїм шанувальникам. Початок творчого шляху був наскрізь успішний. 1959 року під мистецьким керівництвом Івана Жуковського зорганізовано жіночий хор, а після цього мішаний хор. Тепер прийшло до окреслення завдань хору, який поставив собі за мету плекати й популяризувати українську пісню на чужині, радуючи свою громаду й оточення кращим виконанням творів давніх і сучасних українських композиторів. Дальшим кроком вперед у розвитку хору „Думка" була організація хлоп'ячого хору, а згодом мішаного хору молоді — „Молода думка". Ці нові здобутки причинилися до притягнення молоді та запевнення постійного оновлення складу співаків новими обдарованими творчими силами.

Своє 35-річчя „Думка" зустрічає в колі близько 200 членів, в тому числі 130 співаків мішаного хору (разом з „Молодою думкою"). За роки існування в діяльності хору були здобутки перспективи й невдачі. Застосовуючи різноманітні форми й методи музичного вишколу, диригенти хору домоглися значного багатства й різнобарвности в виступах, що викликають незмінне захоплення слухачів. Хор дуже вибагливо ставиться до свого репертуару, часто включає в свою програму солістів і симфонічну оркестру. Традицією для „Думки" стали її виступи під час Різдва з колядками й щедрівками в українських католицьких і православних церквах. Хор виступав також в католицькому соборі св. Патрика в Ню Йорку. В Ню Йорку виступи хору проходили в Карнеґі Гол, Тавн Гол, Гантерський коледж, Медісон Сквер Ґарден, а в Вашінгтоні в Кеннеді Арт Центрі. Виступав хор також в Дітройті, Філядельфії, Клівленді, Торонто, Монтреалі та в інших більших містах ЗСА і Канади.

Хор „Думка" має добрі зв'язки з деякими співаками з Метрополітальної опери. Карльотта Ордассі часто виступає з хором як солістка, як також Андрій Добрянський.

За три десятки років свого існування хор „Думка" мав вісім диригентів: Л. Крушельницький, А. Берд-

(Закінчення на стор. 4)

Андрій Турчин

РОЗПОВІДЬ ПРО ТРИ СПРАВИ

(Ще про діяльність УБТА)

III.

Сподіючись в 1982 році що КБ переведе зміни клясифікації у відношенні до України, я хотів також добитись зміни форми назв місцевостей України з російської на українську. Саме тому 17-го листопада того ж року написав я в цій справі листа до Ричарда Р. Ренделла, екзекутивно секретаря державного управління в справах географічних назв. Хоч і не зі злої волі, його відповідь, на жаль, була негативна.

Політика цього управління відносно стандартизації географічних назв опирається головно на двох фактах, якими є мова і картографія даної держави. Якщо взяти під увагу Совєтський Союз, то його офіційною мовою вважається російську мову, а головним джерелом для продукції американських карт і географічних довідників про Совєтський Союз є карти Головного управління геодезії і картографії в Москві. Вийняток робиться тільки для балтицьких держав, не признаючи їхньої окупації росіянами.

Моя розмова в січні ц.р. з моїм давним знайомим працівником Державного департаменту, що має відношення до управління в справі географічних назв і прихильне наставлення до наших поглядів у цій справі, не дала мені великої надії на зміну дотеперішньої політики. А все таки махнути рукою на цю справу не можна.

Третя справа, що нею займалась Комісія каталогізації УБТА, це справа назви України в англійській мові.

Будучи з доповіддю в Гарварді в грудні 1976 року, я радив проф. Пріцакові не вживати артикля при назві України в англійській мові у заплянованому ним журналі. Тоді проф. Пріцак показав мені Оксфордський словник і сказав, що буде держатись такої форми, яка є у цьому словнику. Працюючи над справою предметних рубрик КБ, я запримітив, що в деяких випадках також і КБ вживає артикля при назві Україна. Щоб дану предметну рубрику змінити, треба було мені мати якийсь англомовний авторитет за собою. Тому в січні 1983 року я написав листа до головного редактора третього нового міжнародного словника англійської мови Вебстера, в якому подав арґументи проти вживання артикля при назві України в англійській мові. У скорому часі, бо вже 18-го січня того ж року, одержав я відповідь від Д. Гопкінса, в якій він погодився з моїми арґументами і запевнював, що в будуччині редакція словника не вживатиме артикля. На жаль, мусів хтось на нього вплинути, бо 18-го лютого одержав я від нього другого листа, в якому він мене поінформував, що редакція далі вживатиме старої форми, але слідкуватиме за тим, якої форми вживатимуть більше. Це рішення мене здивувало, бож словник повинен нормувати мову.

Щоб виплисти на чисті води, я звернувся у цій справі ще до головного редактора Оксфордського словника американської англійської мови. Редакція цього словника 7-го березня 1983 року подякувала мені за звернення уваги на цю справу й обіцяла справити застарілу форму при найближчій нагоді.

Маючи інформацію про підготову четвертого тому Доповнення до Оксфордського словника англійської мови, я написав листа до проф. Роберта Бирчфілда, головного редактора оксфордських словників, в якому я його просив справити назву України в заплянованому томі „Доповнення". З уповаження проф. Бирчфілда відписала мені Л. С. Бирнетт, старша редакторка оксфордських словників, наступне: „Це не можливе для Доповнення справити кожний архаїчний вислів і кожну застарілу назву в Оксфордському словнику англійської мови, але ваші завваги помістимо в нашій перманентній картотеці для вжитку редакторів інших оксфордських словників англійської мови".

Мені приємно, що мої арґументи проти вживання артикля при назві України в англійській мові переконали спеціялістів англійської мови, але було б ще приємніше, якщо б усі ті українці, що ще вживають застарілої форми, зробили відповідні висновки з цієї статті та не зводили України до рівня якоїсь провінції.

Ярослав Падох

ПРО МЮНХЕН І ВІДЕНЬ, УВУ Й СВ. ВАРВАРУ ТА СКУЛЬПТОРА КРУКА

I.

Якщо шановні читачі ще не забули мій подорожний репортаж „По золоте руно" з весни ц.р., то може буде їм цікаво довідатися, що у вересневому числі журналу „Нешенел Джеоґрафік" появилася прецікава стаття „Подорож Язона в пошукуванні золотого руна". В ній описана плавба новітніх арґонавтів на сосновому човні „Арго" шляхом легендарного героя з Греції до кавказької Колхіди, який піднявся цього неймовірного діла, щоб здобути золоте руно, а з ним і королівську корону. Шлях протягнувся на 1,500 морських миль і вів крізь Егейське й Чорне моря, а було це 3,000 років тому!

Цей репортаж куди „модерніший". Він розповідає про мої цьогорічні вакації й відвідини людей і міст молодших від Язона й Колхіди, сьогоднішню грузинську Вані. Моя подорож вела до безжалісно покиненої тому тридцять шість років матері-Европи, а там відвідини моєї другої альма-матер, Українського Вільного Університету й курс історії давнього українського права для групи докторантів з чотирьох різних країн.

Багато років приходилось мені вислухувати чужі виклади у різних країнах і університетах, куди менше пощастили мені доля заставляти інших слухати мої. Може й тому, не дорікаючи долі, такою принадною видається мені професорська професія. Кажуть досвідчені люди: якщо ти під тихий вечір свого життя вдоволений своїми батьками, дружиною дітьми й професією, то ти щаслива людина. Хто із „расових" професорів не бажав би собі в чудом, повтореному житті зберегти свої професорські радощі й смутки? Навіть такі бідолахи, як той, що пише ці рядки, „парт-тайм" професор!

Мюнхенські дні — працьовиті: дополудня — виклади, по полудні — готування нових і підготова до друку ранішніх. Адже студенти мусять діждатися повного курсу свого, як не як, найважливішого предмету, а на цей рік ми завзялися дати їм історію українських судів і судового процесу. А вечорами й між зайняттями зустрічі й відвідини родин й приятелів, здобування нових та конференції й засідання загальної професорської й факультетської рад. А в суботи й неділі-прогулянки до недалеких озер й замків, а навіть до чарівного Відня.

Відень здавна притягав мене не тільки своїми культурними скарбами й своїм приязним відношенням до чужинців, але й своїми давніми зв'язками з українцями на протязі півторавікового перебування Галичини й Буковини в межах Габзбурзької монархії. У Відні ставили наші галицькі й буковинські політики свої перші кроки, й то не по кулюарах, але в парляментарних залях, у поході за здобуття рівноправности з іншими народами імперії, а зокрема за визволення з-під протиконституційного гнету поляків у цій, бодай від Весни Народів, конституційній державі. Тут з парляментарної трибуни вспоминалися за права нашого народу наші посли і то українською мовою, якою також проголошувано протоколи парляментарних нарад. Для цього тут складено перший правничий словник українсько-німецький, а все це діялося в Відні в час коли, українське слово було заборонене під московською займанщиною. За згодою Відня утворено у Львівському університеті катедру східньоевропейської історії, яка нам дала Михайла Грушевського у Львові.

Була ще окрема причина моїх відвідин у Відні, а саме 600-річчя Віденського університету, колись єзуїтської колегії. Відвідувачі Відня! Хто з вас не обійде бодай тричі чарівний шістстолітній комплекс цього університету, той витратить намарно час і гроші подорожі. Я привіз з Відня для мого, тільки 112-літнього, НТШ чудову ювілейну афішку присвячену куди старшому „колезі по фаху". Не питайте, як я її здобув, як і на щастя не питала поліція, коли я здіймав її з університетської брами, бож у неділю брама була закрита... Але другої афішки з написом „Wien, Wien, nur du allein" я вже не мав відваги вирізати, хоч мав „заготовлену" жилетку. Кажуть що кара за таке лице сто шилінгів. На жаль, про це я довідався запізно.

Побувати в Відні й не побачити св. Варвари — це прямо злочин. Положена в самому центрі міста, в його першій дільниці й до того в безпосередньому сусідстві старого університету, ця українська католицька церква, подарована цісаревою Марією Тересою всім національностям греко-католицького обряду, згодом стала центром української, найсильнішої, групи. Та все ж на Службу Божу, в якій я взяв участь, правило трьох священиків, у тому один мадяр.

Ця чудова церква — це, мабуть, унікальний західній самоцвіт серед наших церков. За архітектурою й давнім розмалюванням — чужа, за столітньою адопцією й недавньою адоптацією майстром Святославом Гординським, вона своя. Кожне схрещення викликує підозріння й роздвоєння думок й почувань. Ось це одна проблема України між Заходом і Сходом. Ще інформували мене, що церкву будували „югословянські" майстри. В церкві декілька меморіяльних таблиць. Одна з них присвячена пам'яті поляглих у 1914-18 роках, зокрема графа Цієрфейта, народженого в Стрию. Співав хор під кермою композитора Гнатишина. Хор невеликий, але добрий. Шкода, що не взяв участи в минулорічних похоронах Патріярха Йосифа у Римі.

Мій віденський приятель і чічероне д-р Юрій Вітошинський та його син Юрко познайомлювали мене з містом і околицею, зокрема з дільницею, в якій жило багато українських політиків та високих державних урядовців. У домі Вітошинських при Бенно площі побував й коротко жив Грушевський. При його бюрку я сидів, готуючи нотатки для цього репортажу. З нескритою гордістю, згадував мій господар, що за допомогою Грушевського доведено, що його рід сягає XIV століття. Батько д-ра Вітошинського Айтал, був головним секретарем Найвищого Суду у Відні й, одержавши відпустку в часі визвольних змагань, брав участь у кодифікаційних й дипломатичних працях УНР. В Найвищому Суді були ще суддями Теодор Лучаківський, Михайло Ліськевич, Юліян Романчук, мол. Антін Дольницький і інші.

Продовження буде.

ЗВЕРНЕННЯ

Українські Миряни!

У пресу річницю відходу від нас у вічність св. п. Патріярха Йосифа розпочинаємо масову акцію, щоб здійснювати його заповіт. Він заповів нам рятувати нашу Церкву на землях України та боронити її помісних прав у формі українського патріярхату.

Організоване мирянство Української Католицької Церкви бажає, щоб наш голос і воля були почуті на найвищому рівні Вселенської Церкви. Бажаємо звернутися до Папи Івана Павла II, щоб взяв під більшу опіку нашу переслідувану Церкву в Україні і поробив заходи разом із відповідальними чинниками Апостольської Столиці, щоб нашій Церкві й усім віруючим в Україні були привернені права на вільне існування і свободу релігії.

Напередодні великого ювілею Тисячоліття Хрищення Руси-України висловимо також наше гаряче бажання, щоб з ласки Всевишнього Бога і волею Святішого Отця наша Церква отримала канонізованого святого в особі Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Враз із тим в черговий раз маємо намір апелювати, щоб Римський Архиєрей признав за нашою Церквою патріярші гідність і статус, що їх ми вже почали здійснювати під проводом покійного Патріярха Йосифа , Ісповідника віри.

Закликаємо вас громадно, як ніколи досі, підписувати петиції, які за рік серед врочистих обставин складе на руки Святішого Отця численна і репрезентативна українська делегація мирян з усіх країн нашого поселення. Сподіваємося зібрати кілька сот тисяч підписів. Хай не буде ні одного свідомого українського християнина, щоб не підписав петицію із цими нашими задушевними просьбами.

Рівнож прохаємо складати свої щедрі пожертви на популяризацію цих наших прагнень серед іншомовного загалу у західньому світі. Треба буде видати десятки брошур і книжок, опублікувати пресові комунікати і журнальні статті, платні оголошення, провести пресові конференції тощо, щоби надати найширшого розголосу цій нашій справі. Зокрема великих видатків вимагає справа оборони прав нашої Церкви і віруючих в Україні. Причиніться цим до полегшення долі нашої мученицької Церкви і гонених на рідних землях братів і сестер.

Цілу заповіджену акцію провадитиме найбільш покликане до цього Українське Патріярхальне Світове Об'єднання (УПСО) через свої крайові організації і місцеві клітини. Бажаємо включити до неї всіх людей доброї волі, як також запрошуємо громадські, суспільні, релігійні та інші організації до тіснішої співпраці. Сподіваємося, що наша ієрархія поблагословить це благородне діло, а духовенство на місцях сприятиме, щоб ми дійшли до кожного віруючого із цією петицією.

Нехай ця наша акція стане могутнім голосом українського Божого люду за помісність, патріярхат і свободу нашої Церкви в Україні!

Управа Українського Патріярхального Світового Об'єднання

ПРОЦЕДУРА

Висилки „мейлграмів" до головного прокурора Едвина Міза, сенатора Строма Тирмонда і конгресмена Пітера Родіно, через агенцію Western Union, Mailgram Service Center, що триває від 10-го жовтня до 30-го листопада 1985 року.

Особа, яка бажає вислати „мейлґраму", телефонує на число безплатного телефону 1-800-325-6000 і коли оператор відізветься, тоді треба зв'язатися з оператором 56 (May I speak with Operator 56, please?). Цьому операторові треба сказати до кого дана особа хоче вислати „мейлґраму"-(и) (Please send mailgram/s to Honorable Edvin Meese, Honorable Peter W. Rodino and/or Honorable Strom Thurmond), або лише до одного з них, якщо дана особа так собі бажає. Після цього треба подати операторові 56 такі дані: Ім'я і прізвище, адресу і число домашнього телефону (навіть тоді коли телефонується з недомашнього телефону).

Додаткові інформації:

1. Кошт висилки одної „мейлґрами" є 5.50 дол., а рахунок за неї прийде поштою разом з місячним телефонічним рахунком.

2. Якщо дана особа бажає одержати копію „мейґрами", яку висилає тоді треба сказати операторові 56: „Please send me a confirmation copy of the mailgram". Кошт такої копії — 95 центів, якщо листовно і 2.50 дол. якщо у формі „мейлґрами".

3. Оператор 56 є на службі 24 години на добу, почавши від 10-го жовтня до 30-го листопада 1985 року.

Ефективне свідчення про злочини Москви

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). Іван і Юлія Головачуки, що живуть недалеко Торонто, непесічні члени української спільноти. Їхні значніші пожертви на різні добрі українські цілі можна віднотувати часто й постійно.

Осередок українських студій у Гарвардському університеті підтримують грошовими датками, починаючи з 1972 року. Вони—меценати Фонду Катедр Українознавства (ФКУ).

Кожною важливою українською справою, українськими проблемами вони глибоко переймаються і шукають способу, як помогти діяльності українських інституцій, щоб їхня праця була жвавіша, повніша, добре продумана та на відповідному рівні.

Їхня поміч виявляється їхньою щедрістю. Зрушені недолею України, вони скоро спостерегли наполегливі й успішні намагання ФКУ збирати, опрацьовувати, видавати і розповсюджувати документацію про злочинно створений Москвою голод в Україні в 1932-33 роках.

Одначе, на подиві тих зусиль не зупинились. Подружжя Головачуки закупили 100 примірників книжки „Execution by Hunger", що її в наслідок заходів ФКУ, надрукувало нюйоркське видавництво В. В. Нортон. П'ятдесят роздадуть серед свого довкілля, а інші 50 доручили канцелярії ФКУ в Кеймбриджі розповсюдити серед університетських совєтознавчих кіл.

Вже появились три наклади цієї книжки. Розійшлось майже 10,000 примірників. Одначе, це ще недостатній осяг. Екзекутива ФКУ стремить до того, щоб ця книжка про голодову трагедію і мучеництво українського народу появилась бодай у кількості 70,000 примірників. Один примірник на 100 жертв московського насилля в Україні 1930-их років; щоб хоч в цій незначній, в порівнянні до великого горя, мірі вшанувати пам'ять мучеників і ясно, виразно та голосніше поставити перед світовою опінією обвинувачення окупанта України в диявольському злочині.

Видавництво В. В. Нортон, при співдії ФКУ, заключило домовлення із видавництвом у Франції. „Execution by Hunger" появиться в наступному році французькою мовою.

Громадськість заохочується і закликається допомагати й далі в розповсюджуванні книжки „Execution by Hunger". Набувати можна її в місцевих книгарнях. Ціна примірника—16.95 долярів. Якщо б вирнали якісь труднощі, то треба звертатись до ФКУ, на адресу: USF, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambrige, Mass., . 02138.

Замовлення буде негайно полагоджене. При замовленні більшої кількости примірників—значна знижка.

Андрей-Богдан Ратич відійшов від нас у вічність

У вітряний, буревійний, дощовий день у п'ятницю, 27-го вересня ц.р. , на 74-му році життя упокоївся в Бозі св. п. Андрей-Богдан Ратич — людина прямолінійна, чесна, побожна, сповнена християнських чеснот і твердих принципів, яка безшумно допомагала своїй родині, приятелям та жертвувала щедрою рукою, передусім на церковні та громадські цілі. Осиротив покійний дружину Євгенію, з дому Мосора, довголітню працівничку фінансового Відділу Українського Народного Союзу, сестру Дарію Пенцак та братів Ярослава й Іринея з родинами.

Похоронні відправи розпочалися Парастасом, що його у неділю, 29-го вересня ц.р., о годині 8-ій вечора в похоронному заведенні Литвин-Литвин, у Юніон Н. Дж., відправив парох української католицької церкви в Нюарку Н. Дж., Михайло Кучмяк; під час відправи співав хор цієї ж церкви під орудою проф. Михайла Добоша.

Після Парастасу до зібраних багатьох присутніх прощальне слово від родини покійного сказав мґр Орест Городиський. Промовець в коротких зарисах зілюстрував життєвий шлях св. п. А. Ратича та своєрідну родинну теплу атмосферу, в якій виростав Данко, — як його називала найближча родина. „Книга життя покійного розпочинається датою 9-го грудня 1911 року в Струсові, на Поділлі. Батько його — о. Іван Ратич, а мати — Ольга, дочка о. Розлуцького. Іван Ратич належав до активних членів бережанського гуртка „Молодої Музи" членами якого, поміж іншими, був д-р Зенон Кузеля, о. Петро Смик, о. Турула, Богдан Лепкий, д-р Франц Коковський. Свобідна патріярхальна родинна атмосфера, що в ній зростали чотири сини — Клим, Данко, Ярослав та Іриней і їхня сестра Дарка, залишила глибокий морально-етичний слід на дітях із цієї родини. Їхні спільні молитви були щоденною невимушеною рутиною".

У дальшому мґр Городиський розповів про два ув'язнення о. Івана Ратича — перше в 1914 році за російської царської окупації і заслання до Іркутська, куди поїхала його дружина, черговий арешт за совєтської, теж російської окупації, де батька св. пам'яті Данка Ратича заслали на 10 років до Красноярського Краю. Промовець говорив про жахливе переслідування польською владою, коли то о. Іван „приходив з релігійною поміччю немногим українським латинникам, що просили і потребували допомоги," розповідав про ампутацію ноги о. Івана, що, ще малим тоді хлопцем, Данко дуже болюче пережив. Коли совєтська влада заслала його батька з матір'ю і братом Климом до Красноярського Краю св. п. Данко Ратич важко відчував свою безсильність, але й водночас, коли вже мав змогу, розгорнув велику опіку над своєю родиною, що повернулася із большевицького заслання. Ці жахливо сумні переживання, — казав мґр О. Городиський залишилися безслідно і „бувало св. п. Данко говорив своїй дружині: Ти дивуєшся, чому у мене немає усмішки, я мав страшне дитинство — ти була щасливішою",

св.п.Андрей-Богдан Ратич

Св.п. Данко Ратич не любив хвалитися своєю допомогою, він бо уважав, що нести свою поміч своїм батькам — це обов'язок сина і таким же самим його обов'язком було допомагати всій родині чи своїй громаді.

Мгр О. Городиський також згадав про студії св. п. Данка Ратича на політехніці у Львові, для якого було великою мрією їх закінчити, та ані тоді, ані вже пізніше на еміграції він їх не закінчив, бо довелось покидати йому Европу, щоб виїхати до Америки. Батько його, хоча мав дозвіл і можливість виїхати із Ставчан, де останньо він був парохом, не покинув рідних сторін, коли поновна навала комуністичних військ грозила Західній Україні. Лиш Данко з братом — Ярославом і сестрою Даркою подалися на Захід. Св.п. Данко Ратич однак, ніяк, не міг призабути своїх батьків і часто в своїх розмовах згадував „про матір-страдницю, яка коротко після повороту із заслання померла та про свого батька, який терпів під подвійним ігом і — царської і комуністичної Росії, та все ж таки пощастило йому дожити до патріярхального віку — 93 років.

„І хоча св. п. Данко не був типом народного трибуна, який хотів, щоб його скрізь бачили і чули, він глибоко переживав наші громадсько-церковні неполадки, він теж не опускав можливости прочитати цікаву книжку — науковий есей чи будь-який добрий белетристичний твір. А розмови з ним і підхід до продискутованих проблем був все оригінальним і свіжим", — говорив мгр О. Городиський.

Відтак промовець сказав, що коли прийшов частковий параліч і „св. п. Данко залишив працю, він старався жити й далі нормальним життям, допомагав своїй дружині в господарстві і тішився, коли зробив будь-яку інновацію у кулінарній ділянці. Любив він життя, — продовжував говорити мґр О. Городиський, — любив змагатись у житті і радів бодай мінімальними успіхами на шляху свого змагу. Та останні місяці його життя уже не віщували нічого доброго. Данко занепадав, хворів, але й сподівався проти надії, що він таки переможе недугу. Та не так воно сталось, — і як уже згадано, — в ранніх годинах перестало битися струджене, втомлене серце покійного Даня. Маючи ще день перед смертю проблиски свідомости, хотів він своїй дружині, що не відступала від нього, щось сказати, намагався щось написати, та це вже не було йому під силу. У вересневий день замкнулася книга його життя — далеко від золотого Поділля — чудового Черча чи Ставчан. Напевно праведна душа покійного Данка, попрацавшись із своїми найближчими, подалась через моря у рідний край, щоб поклонитися могилам батьків, поглянути на місця своєї молодости та полинула до свого Творця, щоб одержати належну заплату за своє праведне життя і добрі діла. Хай пам'ять про Данка Ратича залишиться надовго в пам'яті родини, а його любов до родини і ближніх своїх буде зразком до наслідування".

У золотий вересневий сповнений небесної блакиті день, у понеділок, 30-го після Панахиди, о годині 9-ій, у згаданому уже похоронному заведенні, родина, приятелі і знайомі автокадою супроводили покійного до української католицької церкви св. Івана Хрестителя, де о. М. Кучмяк при супроводі хору цієї церкви відправив Заупокійну Службу Божу. Згодом автокада, за звичаєм, проїхала попри хату, де колись жив св.п. Данко Ратич, а відтак авта попрямували в останню дорогу — на цвинтар „Евергрін" у Елізабеті, Н. Дж. Після відправи, що її знову відслужив парох церкви і співав місцевий хор, великий гурт родини і приятелів, востаннє прощаючись із покійним, підходив до домовини, кладучи туди червоні гвоздики, о. М. Кучмяк посипав її грудкою землі з України, а чиясь приязна рука завершила прощання символічно-українською китичкою червоної калини.

Опісля усі поїхали до Українського Народного Дому при 140 Проспект вулиці в Ірвінгтоні, Н.Дж., де відбулася тризна, що її молитвою розпочав о. М. Кучмяк, а зайнявся перепровадженням її мґр О. Городиський. Згадували покійного пані Люба Савойка, закликаючи до Григоріянок-молитов за душу покійного, проф. Михайло Цяпка розповів про своє знайомство із св. п. Д. Ратичем, Ольга Мусаковська, заступниця голови 28-го Відділу СУА в Нюарку, Н. Дж., говорила про вклад праці для цього Відділу дружини покійного — Євге-

(Закінчення на стор. 4)

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
Дорогого ЧОЛОВІКА І БАТЬКА

бл. п. д-ра мед.

Ростислава Сочинського

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в суботу, 26-го жовтня 1985 р., о год.10:30 ранку в катедрі св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.
при 160 Захід 82-га вулиця

РОДИНА

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в понеділок, 14 жовтня 1985 р. прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла у Вічність наша Найдорожча Дружина, Мама, Бабця і Сестра

бл. п.

АННА ЗАЯЦЬ

ПАНАХИДА в середу, 16 жовтня 1985 р., о год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Метрополитан Фюнерал, 191 Аве. А, Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 17 жовтня 1985 р., о год. 9:30 рано з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

В глибокому смутку:

муж — ВОЛОДИМИР
син — МИРОСЛАВ з дружиною МАРІЯНОЮ
внуки — АДРІЯН, РЕНЯ І ДАМЯН
син — ОЛЕГ з дружиною РЕНЕЮ
внук — ОЛЕКСАНДЕР
брат — ДМИТРО БОРОСЮК з родиною в Канаді
сестра — МАРІЯ ВОЛОВОДЮК з родиною в Ню Йорку
сестра — СТЕФАНІЯ РОГОВСЬКА в Україні
Ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді і Україні.

Родина просить про молитви за спокій душі Покійної.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ СВ. П. ВАДИМА ЛЕСИЧА

Подаю до відома рідних, приятелів і знайомих, що в суботу, 19-го жовтня, о год. 1-ій відбудеться посвячення пам'ятника на могилі св. п. Вадима Лесича-Кіршака на Українському Православному Цвинтарі св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо помолитися за душу Покійного.

Вдова з синами і внуками.

Свята Софія Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА
у глибокому смутку повідомляє своїх Членів, Жертводавців Патріяршого Фонду та все Українське Громадянство, що в п'ятницю, дня 27-го вересня 1985 року, в Дітройті, відійшов у Вічність

св. п. проф. д-р

БОГДАН І. ЛОНЧИНА

Народжений 2-го січня 1917 року у Львові,
голова Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО), кол. довголітній голова Українського Патріярхального Товариства у ЗСА, декан філософічного факультету та професор УКУ в Римі, дійсний член НТШ, науковець, редактор „Дзвонів" і „Дітройтських Вістей", визначний суспільно-громадський діяч, прихильник Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія.

ПОХОРОН відбувся дня 1-го жовтня 1985 р. в Дітройті.

Достойній Дружині Орисі та всім горем прибитим членам Родини, складаємо наше глибоке співчуття.

Управа Товариства Свята Софія, ЗСА

Замість квітів на могилу, просимо складати датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія.

Йосиф Тереля...

(Закінчення зі стор. 2)

про не уявні, а про справжні країни-доброзичливці до української справи. Шукати їх треба серед „поляків, литовців та словаків", а на міжнародній арені — „найспівчутливіше відноситься до поневоленої України німецька нація, особливо ж гаряче сприймають наше горе католики Австрії... На сході наші симпатики — це нарід Японії". І далі те саме про Китай. Варт подумати й про інші країни Сходу.

На внутрішньому фронті радить Тереля „головне — не роз'єднуватися — ті, хто роз'єднує націю під будь-якою притокою — це наші вороги, смертельні вороги"... І далі в такому ж пляні. Бо католицьке кредо Йосифа Терелі звучить: „з Христом жити і вмерти для України"... Багато є в нього і про Патріярха. Це так природно, так патріотично і так дійсно згідно з Христовою наукою... Тож чи маємо право чекати, аж над Терелею насиплять сажень землі і тоді відслужимо за ним Панахиду? Чи не каже нам тінь Патріярха вже тепер виступити на оборону Терелі, кинувши в той бік наші великі людські й наші матеріяльні патріярхальні ресурси? Чи ж не величніше й достойніше працювати „за", а не „проти". Бо ось робимо чимало „проти" Ватикану, Курії, а варт робити щось „разом", бо за Йосифом Терелею виступлять з нами — мусять виступити — і могутні католицькі кола світу, не тільки австрійські чи німецькі.

Діяльність Ініціятивної групи людей в обороні катакомбної Церкви — це рівнорядний чин до дії перших християн часів Діоклетіяна чи Нерона. А ми ж знаємо про ці дії лише дещо. Повна картина значно більша, глибша й ширша. Тоді ж чи можна байдужо стояти осторонь, або — в кращому разі — обмежитися лиш глибоким зітханням, коли читаємо чи чуємо про їхню мартирологію в надії, що хтось інший втрутиться чинно в ту справу, а не я, а не ми?

У „Хроніці Католицької Церкви на Україні" є порада вірним, коли до них приходять „вавилонці" (іншими словами — кати переслідувачі): — „найперше, коли тільки 'вавилонці' входять в хату, зразу треба впасти навколішки і молитися. Молитву треба читати на повний голос..." Для віруючої людини ця порада зовсім на місці. Адже пригадуємо собі, як тут, в Америці, всі дзвони гули і в кожній українській церкві правилося, коли сюди приїжджав Микита Хрущов. Щось ми забули про такий добрий вияв нашої непогоджености з совєтською нелюдською владою, коли при кермі СССР стали гірші за Хрущова і Брежнєв і Андропов, про якого можна говорити було, як про справжнісінького 'Сталіна', ще й з вишколом КҐБ протягом понад 17-ти років! Але дзвони наші мовчали переважно... Чи не час тепер тим українцям, які поставили церковну справу наріжним каменем своєї діяльности (патріярхат), відновити цей дійсно Христовий звичай, — пише „Хроніка" Йосифа Терелі: „За молитву, що її уложив Митрополит Шептицький 'За Український Нарід' власті дають три роки згідно зі статтею 209".

— А проте католики Західньої України її — цю молитву — відмовляють, хоч і йдуть за неї на Сибір. Ми тут не загрожені ні Сибіром ні Соловками. Чи не час би проказувати цю Молитву Слуги Божого Митрополита Андрея. Глибока і мудра вона. А Йосиф Тереля на каторзі радів би за нас, що його поради і ми, вільні люди вільної Америки послухали.

За благородну...

(Закінчення зі стор. 2)

ник, О. Микитюк, І. Соневицький, Р. Степаняк, І. Задорожний і І. Жуковський. Від 1975 року хором керує талановитий диригент Семен Комірний, уродженець Закарпаття, вихованець львівських і ужгородських музичних шкіл. У його праці помітна велика любов до української пісні та активний потяг до глибинної інтерпретації як у сфері ідейно-образній, так і в засобах музичної виразности. У своєму складі хор завжди мав добрих солістів. У сучасний момент варто згадати І. Зам'ятина (бас), Е. Турянську-Ромео, Т. Турчан-Ластовецьку й С. Жилу-Качарай (сопрано), А. Ґробулю, У. Стека, О. Гельбіґа (тенори) та інші. На увагу заслуговує також акомпаньяторка хору Таня Поташко.

Організаційними двигунами хору є його довголітній голова Ігор Раковський, діяльний заступник голови Ольга Гаєцька та численний гурт активних членів управи. Хор у цілому — це сильна організаційна одиниця, яка віддано служить справі українського народу, прагнучи активізувати його мистецьке життя, зробити його свіжим та притягаючим.

Свої 35-річні здобутки хор „Думка" підсумовуватиме в жовтні й листопаді ц.р. під час турне в Европі, де виступатиме перед добірною публікою в Англії, Австрії, Німеччині і Франції. Велике і наскрізь відповідальне завдання стоїть перед 70-членним співацьким колективом, що має зарепрезентувати найкращі зразки української музично-хорової культури, показати її красу, глибинність і монументальність. Ми віримо, що хор „Думка" піде далеко у своїх мистецьких пошуках, що сила його музичного вислову проходитиме у високій ідейній насназі та що він добуде лавровий вінець, про який так образно висловився О. Кошиць. Ми свідомі, що европейська музична критика не завжди буде доброзичливою і дружньою, але її творчі поради напевно допоможуть хорові стати на вірний шлях шлях збагачення культури українського народу новими здобутками.

Вшановуючи мистецькі досягнення хору-ювіляра, відзначаючи його заслуги перед широкою українською громадою в розсіянні, ми від щирого серця бажаємо йому здобути під час турне визнання і славу, а багатством і різнобарвністю репертуару викликати незмінне захоплення слухачів та далі віддано служити українській громаді в усіх проявах музично-хорового мистецтва.

Андрей-Богдан Ратич...

(Закінчення зі стор. 3)

нії, яка є його членкою, як і теж підкреслювала, яку підтримку в праці для СУА своїй дружині давав, сьогодні вже покійний її муж, а вкінці Я. Ратич, з теплом і зворушенням накреслив різні фраґменти із їхньої родинної хроніки, з якою увесь час так тісно був пов'язаний його брат, згадував про його особливі технічні здібності, бо він ще вдома зумів замонтувати радіо, заінсталював вхаті телефон, збудував батькам повіз, згадував теж Я. Ратич, як то „малий Даньо" ріс-виростав оточений постійною любов'ю і такими ж теплими почуваннями аж по самий кінець свого життя. він обдаровував своїх рідних.

Була ще в св. п. Данка Ратича, -як уже було сказано напочатку, - особлива і сьогодні рідкісна риса, - він залюбки читав українську пресу, на яку, зокрема на „Свободу", чекав нетерпеливо щодня, та й кожна нова літературна поява не минала його уваги. І саме останні дні свого життя він закінчував книжкою Ольги Кобилянської „Апостол Черні". Ще в передостанній день свого життя його рука зазначила сторінку, до якої він думав повернутися. Та, на жаль, йому вже не поталанило цієї книжки докінчити. Бог вирішив інакше.

Любов Коленська

ПЛЯНУЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

виконаних для них українськими та неукраїнськими мистцями екслібрісів, також зазначуючи ім'я та прізвище автора, рік виконання і техніку.

Своєчасно покликане до праці жюрі вибере з надісланих екслібрісів відповідні експонати на виставку.

Український Музей плянує з нагоди цієї виставки видати каталог, в якому буде репродукована частина виставлених екслібрісів.

Відповідний обіжник в цій справі вислано вже на відомі адреси мистців і власників книжкових знаків. Свідомий того, що адреси не є повні, Український Музей просить читачів „Свободи", зацікавлених цією справою, які не отримали обіжника вислати свої екслібріси до кінця місяця жовтня ц.р. на адресу Українського Музею: 203 Second Ave, New York, N.Y.

ПОЯВИВСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

вається під час третьої світової війни на незнаній нам території".

„У свою чергу оригінальність п'єси полягає в тому, — пише Микола Палій, на підставі згадки у „Торренте Баллєстер Театро" — що дія проходить у майбутній війні, але її акцію можна пристосувати до будь-якого часу фронту і території. Її значення чи призначення має багато спільного із французьким екзистенціялізмом".

Книжку цю, в ціні 6 долярів з пересилкою, можна замовляти: Julian Serediak, Editor, Casillade Correas 7, Suc. 7, 1407 Buenos Aires, Argentina.

В Парижі...

(Закінчення зі стор. 1)

нурків, які завивали також долішню частину моста у воді. Роботі приглядалися тисячі людей, які щоденно туди проходять, роблено ряд світлин, всі часописи писали про цей проєкт та цю подію показували на телевізії.

На загал, дивний задум не викликав ніякого захоплення чи навіть здивування у парижан. Це була для них тільки ще одна спроба звернути на себе увагу.

Співробітники К. Явачефа роздавали інформації про нього і його праці в різних мовах, можна було купити знімки закінченого проєкту, пляни його і рисунки, а навіть сорочинки, на яких видні „опакований" в матеріял та завинений шнурами міст з усіма його ліхтарями.

Після декількох днів навіть вид опакованого мосту став буденним та не робив вже враження на прохожих.

Явачеф має у пляні запакувати будинок Райхстаґу в Берліні і частини арабської пустині, серед різних інших дивних проєктів.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ аґентство ТАСС повідомило, що Верховна Рада СССР затвердила пропозицію Політбюра і Ради Міністрів про зміну в головному плянувальному комітеті, що нібито матиме якийсь вплив на зміну совєтської економіки. З посту керівника плянування і керівництва знято Ніколая К. Бойбакова, а на його місце поставили звеличника теперішнього лідера Міхаїла Ґорбачова, 56-річного Ніколая Талізіна. Н. Талізін є членом Центрального Комітету КПСС від 1981 року, був свого часу головою совєтського предтавництва в Комеконі, економічній спільноті східньоевропейських держав, та виконував інші завдання, що йому доручала компанія. 74-річний Байбаков став мабуть жертвою політики відмолодження кадрів на високих становищах, веденої М. Ґорбачовив.